

EDITORIAL

Reciban, en primer lugar, nuestra cordial felicitación de Año Nuevo, todos los que forman parte de la gran familia de SIO: colaboradores, anunciantes, suscriptores y lectores en general.

Comenzamos un nuevo año, el tercero de la publicación del periódico, con un renovado afán de mejora y continuidad. El lector podrá observar algunas innovaciones, una más cuidada presentación y mayor amenidad en el contenido.

Como contrapartida, hemos de anunciar el módico aumento de diez pesetas anuales en el importe de la suscripción. En un principio fijamos un precio popular, que no sin dificultad, hemos mantenido durante todo este tiempo; pero no es conveniente abusar de las generosas aportaciones que nos han permitido cubrir el déficit.

Una vez más reiteramos nuestro propósito de que SIO sea cauce y portavoz de las aspiraciones agramuntesas. Fieles a este principio, mantenemos abiertas las páginas del periódico a todos cuantos, con criterio constructivo, quieran manifestar su opinión en asuntos relativos a nuestra villa.

La buena aceptación de este Boletín por parte del público y las espontáneas colaboraciones de los lectores, son el mejor premio que podemos recibir quienes con nuestra modesta actividad periodística pretendemos laborar en el quehacer cultural de nuestra villa.

**N. 23 Año 3
AGRAMUNT
Enero 1966**

ALBUM

Una empresa particular va a construir un cine infantil.

SENSE MALICIA

Gossos i gats assassinats a la Plaça del Mercat.

PAM I PET

Una nova teoria: L'home de segona mà

JOSEP LLADONOSA, escriu:

«EL REAL CONSEJO DE CASTILLA» autoritza la construcció de la Plaça Mercadal.

PUNTS de VISTA

Un gran i vell ideal: Anar a viure a Barcelona.

MOSSEN MIRABET, diu:

Cal passar d'una mentalitat triunfalista i burgesa a una mentalitat realista i missionera.

CENTRALIZACION JUDICIAL

Creemos en la conveniencia de revisar la supresión del Juzgado de Balaguer.

CHISPAZOS DEPORTIVOS

El Señor del «pito» anuló un tanto precioso de Puig conseguido en un directo a 30 metros.

Senyor Director:

Us prego en la revista un racó on donar bona acullida a nostres «modestos» mots.

Ens ha sorprés en gran manera les ingènues confessions fetes per «El Municipio» damunt les planes de SIO constatant les circumstàncies, ben conegudes de tots, de que moltes voravies són omplertes de destorbs pels industrials que transformen el carrer en ampliació del taller, posant a proba del vianant bondadós l'enginy que té per burlarlos i seguir avant sens estrop.

Seguir avant no és impossible, mes per fer-ho el peató forçat es veu a torçar-ne el camí i a donar un tomb deixant la bona vorera per pendre el rodal dubtós, amb el perill d'ésser víctima dels que porten com a boigs velocitats excessives per dintre la població, o a enfangar-se les sabates si és que el temps s'escau plujós.

No pretenen nostres lletres posar a la tasca un tascó que dificulti a l'artífex el seu laborar fruitós, més sí dir a «El Municipio» que si coneix tot això vegi de buscar la mena de manera de que tots —industrials i els que fem via— no estem en contradicció, i aquells puguin fer botiga del carrer i els peatons puguin seguir la vorera, com tenim dret de debò.

La solució és ben factible: que quedin dos pams tan sols de vorera sens obstacles, i així estarem contents tots, car dos pams de voravia pel vianant ja són prou.

Apa, doncs, Senyor Alcalde: Si és bona tal solució, donéu les pertinents ordres i si algú hi posa peròs convertiu la vostra «vara» en un feix de «bastons».

I perdoni vostra gràcia a aquest modest servidor que apleudeix la vostra tasca en moltes altres gestions.

EL CANTOR DEL SIO

Sr. Director de SIO.

Me acojo a su benevolencia, con súplica de que tenga la bondad de publicar las siguientes líneas:

En uno de mis frecuentes y periódicos paseos por el denominado «Convent» me encuentro con la desagradable sorpresa de que manos traidoras habfan cortado, a media altura, nada menos que 21 tiernos pinos, de los que nuestro Ayuntamiento, con el laudable propósito de hermosear aquellos contornos, había plantado hace pocos años.

Tan desaprensiva actitud, más propia de vándalos que de gente que vegeta entre la tan careada civilización del siglo XX, merece la repulsa más enérgica de cuantos se precien de ser agramunteses. Sus autores son como la cizaña que medra entre el trigo y a la que hay que arrancar de cuajo si queremos que éste crezca lozano y dé abundante fruto.

Estos actos de gamberismo auténtico son acreedores a la más acerba censura ciudadana, y de poder localizar a los que con cobardía precoz se entretienen en tales menesteres, valdría la pena que se les aplicara la más dura sanción que a la vez que sirviera de escarmiento a tan innoble proceder, sería alicata y estímulo para cumplir con un deber que a todos nos obliga y recuerda el letrado que hay en la entrada del mismo: «Respetad los árboles».

Gracias expresivas de
UN AGRAMUNTES

SENSE MALICIA

El misteri de la Plaça del Mercat

per Bonifaci

★ ★ ★

No es tracta d'una novel·la terrorífica amb noms anglesos i detectius que hi senten de nas. Ens referim a una realitat agramuntina que només de pensar-hi ens posa els cabells de punta.

Resulta que alguns animallets, dels vulgarment anomenats gossos i gats, han sofert una mort ignominiosa en la nostra flamant Plaça del Mercat. Aquestes pobres bestioles es dedicaven a una activitat tan saludable i profitosa com és la de procurar-se la quotidiana manduca, quan resulta que van quedar de panxa enlaire, sense ni temps d'explicar-ho a la mestressa.

Peix en males condicions o polvors matarrates? La veritat no la sap ningú i probablement no es sabrà mai. El misteri és tan misteriós que anys a venir ni tals sols en parlaran els cronistes.

El nostre ajuntament, que posseeix un sisé sentit per a preveure calamitats públiques, fa dies havia donat la veu d'alarma. «Poseu-los-hi boç, meneu-los amb un ramalet —venia a dir referint-se als gossos el bàndol de l'Alcalde—, no els deixeu anar solets pels carrers, perquè mil perills els amenacen.»

Però, ca! La gent som indisiplinats, no volem creure. I, després, tot són exclamacions.

* * *

Els lectors de «SIO», sempre tan perspicassos, hauran endevinat que an aquesta nova secció solament pretenem fer una mica de broma. Hem dit broma i no humor, perquè això de l'humor és una cosa molt sèria i no està a l'abast de totes les intelligències.

Fuerzas Eléctricas de Cataluña, S. A.

comunica a sus abonados que una vez transcurrido el plazo de los recibos presentados por nuestro cobrador de Agramunt y pueblos de la zona, deberán ser retirados en su domicilio, y en las horas de oficina:

Angel Guimerá, 10, 2.º-1.º

SABADOS: De 20 a 22 horas

DEPURANT L'IDIOMA DE L'ANTIGOR

A petició d'alguns subscriptors inaugurarem aquesta secció, que no dubtem que pot ésser de molta utilitat pràctica. Serà una exposició breu d'ortografia catalana, seguida d'una relació de mots d'ús no correcte, a guisa de diccionari de barbarismes.

ACCENTS

L'accentuació dels mots s'efectuarà d'acord amb les tres regles següents:

I MOTS AGUTS. S'escriuen amb accent els terminats en vocal que no pertanyi a un diftong: demà, cafè, camí, acció, comú, etc.

S'escriuen amb accent els mots acabats en S i EN o IN: compàs, francès, suís, arròs, abús; comprèn, Berlín.

Per tant, seran sense accent mots com: remei, esglai, adob, poruc, fidel, Joan, diran, algun, parlem, etc.

II MOTS PLANS. S'escriuen amb accent tots, exceptuant els terminats en vocal que no pertanyi a un diftong, els terminats en S i EN o IN: àrab, càrrec, còmic, telègraf, catàleg, anàvem, diguéssim, càntir, exàmens, orígens; anàveu, anàreu, diríeu, diguéssiu, etc.

III MOTS ESDRUIXOLS. S'escriuen amb accent tots sense excepció: ànima, mètode, hipòtesi, òliba, màxima, íntima, àrea, úlcera, etc.

Per als efectes d'aquesta regla, han d'ésser considerats com a esdrúixols mots com: memòria, dèria, llargària, tèbia, farmàcia, comèdia, còpia, històries, comèdies, aquàrium, pèrdua, ingènua, vídua, etc. (però llengua, llengües, obliqua, obliques, sense accent) puix que els grups QU i GU davant A o O, i els grups QU i GU davant E o I formen síl·laba amb la vocal següent.

Una forma defectuosa del nostre llenguatge parlat, que fa tota la pena del món i que cal evitar de totes passades, és la substitució de HAVER DE per TENIR QUE: TINC QUE ANAR-HI en lloc de HE D'ANAR-HI.

NO DIGUE MAI

Tindrè que plegar
Tindriem que cantar.
Tinc que fer el DEVER.
He tingut que dir-ho.
Tindran que defensar-se.
Telèfono.
Telefonenjar.
Telefonasso.
Pluma.
Plumasso.
Freno, frenos.
Frenasso.
Làtigo.
Latigasso.

DIGUEU

Hauré de plegar.
Haurièm de cantar.
He de fer el treball.
He hagut de dir-ho.
Hauran de defensar-se.
Telèfon.
Telefonar.
Cop de telèfon, telefonada.
Ploma.
Cop de ploma.
Fre, frens.
Frenada.
Fuet.
Fuetada, cop de fuet.

El Compromís de Casp tingué per finalitat, com és ben sabut, donar a la Confederació Catalano-Aragonesa el Rei que havia d'ocupar el buit que deixà Martí l'Humà sense una clara successió, ja que morí sense descendència directa i sense designar específicament hereu, tota vegada que a precs de quants voltaven el seu llit de mort, es limità a disposar que el succeís aquell que hi tingués millor dret.

Set sigueren els que es cregueren en aquest major dret: Jaume, comte d'Urgell; Isabel, esposa d'aquest; Alfons, duc de Gandia; Joan, comte de Prades; Lluís, duc de Calàbria; Ferran, duc d'Antequera i Frederic, comte de Luna. Per tal d'estudiar les respectives raons que en defensa pròpia cada pretendent aportava, vingué a reunir-se el Compromís de Casp com a conseqüència de la Concòrdia d'Alcaniç. Els nou compromissaris que el componien escoltaren els advocats d'uns i altres i entraren després en un llarg debat, en el qual prengué una part activa i decisiva, Fra. Vicens Ferré —qui més tard sigué pujat als altars— el qual esgrímí a favor del seu patrocinat i en un llarg parlament, no sols raons de dret, si que també consideracions sobrenaturals basades en inspiracions divines. finalment vingué l'obligada votació per la qual es donà la corona d'Aragó a Ferran d'Antequera, puix havia obtingut en quantitat i qualitat els vots que fixà aquella Concòrdia; go és, el mínim de sis i entre aquests al menys un de cada una de les tres regions: Catalunya, València i Aragó.

Aquesta designació fou acatada, de moment, per tothom, i diem «de moment» per sortir ben tost profundes discrepàncies. Un dels protergats pretendents sigué el Comte Jaume d'Urgell —conegut després per Jaume el Desdijat— el qual al no poder resistir la pressió d'una colla de decebutos i la de la seva mare que «li burxava l'orella» amb aquell històric: «Fill meu! O Rei o res!», s'alçà en armes contra el d'Antequera.

La guerra prengué embranzida però a la fi sigué guanyada per l'electe; empresonat En Jaume, i aquietades les poblacions que feren causa comú amb la casa d'Urgell, entre les quals es comptava Agramunt. Nostra vila es debaté heroicament i noble, noblesa i heroicitat que sigué reconeguda pel propi Alemany de Cervelló, Governador general de Catalunya, el qual en premi a tals virtuts feu constar entre les estipulacions de l'acta de capitulació aquella per la qual es reconeixien i es respectarien per a nostra vila tots els seus privilegis amb les llibertats i franquícies de que venia disfrutant des de llargs temps, i a més se li concedia la gràcia de que en el futur sigués considerada com a part integrant de la Corona, sens que d'ella pogués ésser separada ni per venda ni per donació.

Aquesta efemèrides de la rendició dels agramuntins a les tropes de Ferran d'Antequera tingué lloc, segons contenen els historiadors, el 23 del mes d'Agost de l'any 1413.

J. VILADOT-PUIG

Estación Servicio **AGRAMUNT**

Teléfonos 60 y 206

SNACK - BAR

SECCION ENGRASE Y LUBRIFICANTES

CHOCOLATES JOLONCH

CONCILI, NADAL I SINCERITAT

Són moltíssimes les ocasions en que se'ns pregunta als mossens si han convisat gaires coses allà al Concili i quins són aquests canvis. Hom es queda un xic estranyat i respon com pot. El que sí és cert és la reflexió que això desperta en el nostre interior. S'acaba pensant que del Concili no sabem res o ben poca cosa i encara mal entesa. Sense voler disculpar a ningú, cal dir que la massa sap donar una explicació lògica i detallada de la crisi del Barcelona o bé del pervindre dels agricultors febles. Hi ha informació esportiva, política i religiosa, però be prou sabem tots quines són les informacions que la gent demana. Anem però a cercar un motiu profund. Als nostres pobles quan parlem d'èxits religiosos ja pensem en comunions generals, en processons «kilomètriques», en masses que omplen les naus de l'església. Com si l'Església fos una ONU o una entitat bancària on l'únic que compta són les xifres. Hi ha el risc de que un home «compleixi» totes les Festes i no estigui convertit, no pensi ni actui en cristià. Si hom s'acosta a un fidel i li pregunta com li va la seva vida religiosa és molt possible que rebí aquesta resposta: «Vaig a missa cada diumenge i combrego equis vegades a l'any». Com si

un treballador respongués al qui li pregunta pel seu treball: «Menjo tres cops al dia». Aquest és el missatge de Joan Baptista: penediu-vos i convertiu-vos al Senyor. És l'actitud del cor lo primer que cal forjar i cercar. Aquí comença, com tota reforma cristiana, la del Vaticà II. Els canvis externs són tan sols fruit i camí d'una nova mentalitat. Cal passar d'una mentalitat triunfalista i burgesa a una mentalitat realista i missionera. Les matemàtiques en el terreny religiós ofeguen l'esperit. Jesucrist condemnava la «finura» espiritual dels fariseus i no es cansava de lloar aquells que estimaven molt. En aquests hi havia el terreny preparat per una autèntica evangelització: la sinceritat. Avui, si una nova litúrgia no condueix al creient a una actitud de pregària davant Déu, la reforma no haurà frapat en aquella ànima. És la postura de diàleg i participació el que el Concili cerca. Una nova mentalitat envaeix l'Església i això sí que exigeix de part del creient una comunió espiritual.

Els decrets conciliaris són les fonts on els cristians deuen poar el pensament de l'Església que amb la seva conducta ha de presentar al món com a sagrament de la Veritat i del Bé. Una moral exigeix i presuposa una mentalitat. Les festes

nadalenques deuen seguir també aquesta línia de renovació, però per part nostra. Nadal vol dir gresca, flors, estrelles, però sobretot és Naixement. Cal recordar que «la soca» i els torrons no són allò més important del Nadal. Venen després els Innocents: seria contraproduent que la broma fes oblidar el testimoni vermell d'uns Infants. El començament de l'any no deu pas arraconar la Circumcisió. I arribem als Reis. Hi ha el risc que els cotxes i les nines facin ombra a la realitat de l'Epifania. Tot, «la soca» de Nadal, la mofa dels Innocents, els grans de raïm de cap d'any, els juguets de Reis, tot és bo, i molt bo. L'error consistiria en la pèssima col·locació de valors, en considerar primer allò que és darrer i darrer allò que és primer. Un sol mot ho resumeix: sinceritat. Aquesta paraula senyala el primer canvi conciliar. I això sí que depèn del sentit de responsabilitat de cada creient. Quins són, doncs, els canvis? El primer, el que hom vulgui.

Mossén A. MIRABET

LABORATORIO
DE ANALISIS

Restaurant

PICNIC

Avda Meritxell, 45 - Tel. 177
ANDORRA LA VELLA

MAQUINARIA
AGRICOLA

J. MARTORELL

AGRAMUNT

¿TRADICIONES
BORBONICAS?

por J. B. Bosch Potensá

Centralización Judicial

La reciente demarcación judicial con su sentido centralizador eliminando muchas de las antiguas sedes de Justicia no parece haya sido del gusto popular. En la Prensa hemos leído muchos comentarios de signo adverso y ninguno favorable. El ministro de Justicia —usando de esta saludable costumbre de saltar al coloquio periodístico ante las cámaras de T.V.— trató de dar unas orientaciones generales acerca de la supresión, razonándola por la facilidad de comunicaciones y dejando entrever que los Jueces Comarcales están ya para atender las necesidades de los pueblos y comarcas donde radican. También cabría añadir que existen motivos presupuestarios que aconsejan la supresión, cosa que en algunos casos convence.

No cabe la menor duda de que hay Juzgados de Primera Instancia en España (y más en las zonas de éxodo campesino) que se consumen en la bucólica placidez de la vida rural y que la suprema institución de la Justicia no sufriría menoscabo con su supresión, como así se ha legislado. Pero ¿es esto aplicable a todos los casos? Por obvias consideraciones geográficas, nos cabe enjuiciar la decretada supresión del de Balaguer y su incorporación a Lérida, ciudad en la que se crea un nuevo Juzgado, que, además, absorberá el de Borjas Blancas, que también se suprime.

La vida de este nuevo ente judicial es de presumir sea agitada y dura. Basta pensar en la actividad que la nunca suficientemente alabada corporación judicial tiene que desarrollar con motivo de los accidentes de carretera que originan un continuo ir y venir hacia los más distantes lugares para cumplir los trámites de rigor. A esto hay que añadir la ocupación más pausada pero de mayor intensidad y dedi-

cación intelectual que requieren los asuntos civiles (vulgo, pleitos) y que en zonas como, ésta, en vías de prosperidad y desarrollo, no hay que pensar disminuyan. Hace unos dos o tres meses, nos decía el titular de este distrito, eran ya 250 los asuntos de este tipo que habían merecido su intervención en el curso de 1965.

Esto nos hace creer en la conveniencia de revisar esta supresión por lo que a Balaguer concierne. La importancia demográfica creciente de este partido, su vitalidad económica, de sobra conocida a la hora de fijar liquidos imponibles en la riqueza rústica, exigen, estamos convencidos, un mejor trato.

Podríamos alegar incluso razones de carácter urbanístico. ¿Por qué esta tendencia a crear ciudades de corte monumental, casi elefantíaco, cuando las directrices del actual urbanismo se inclinan hacia la ciudad media? Tenemos postulados fundamentales que se dicen enraizados en la sustancia política de nuestro país, que predicamos, creemos con amplio acierto, la revalorización de las zonas rurales dando mayor relieve cultural y social a las mismas. Pero es muy posible que tales principios programáticos queden estampados sobre el papel y que la auténtica elevación (promoción, se dice ahora) de las poblaciones provincianas quede a impulsos de las iniciativas de un pequeño núcleo de ciudadanos que, luchando contra toda clase de dificultades, una de las cuales, y no la menor, es la escasa colaboración real (no verbal, que esto es otra cosa) de las altas esferas administrativas centrales, se proponga hacer algo que valga la pena para redimir a nuestros pueblos de la ttonía general que los domina.

La supresión masiva de Juzgados no contribuirá ciertamente a esta renovación de nuestro campo, tanto da de seco como de regadío, porque en cuestión de culturas todo es seco.

Y, en fin, no vayamos a olvidar la sabia máxima evangélica: «Non hominem propter Sabbatum, sed Sabbatum propter hominem.» Que en materia judicial podría parafrasearse de esta manera: «No se ha hecho el hombre para el Juzgado, sino el Juzgado para el hombre.»

TRIGINER, S. A.

MAQUINARIA AGRICOLA E INDUSTRIAL

AGRAMUNT
Tel. 29

ZARAGOZA
Tel. 23 05 45

TV MONTAJES ESPECIALES

Asistencia técnica asegurada

Permiso n.º 625

Informes: **RAMON VILA**

Guimerá, 10

AGRAMUNT

LA PLAÇA DEL MERCADAL

per Josep Lladonosa

Fins no fa gaires anys, hom parava molt esment en copsar el valor arqueològic dels nostres monuments comarcals, en canvi es negligia el factor urbanístic que havia donat tò i personalitat a una localitat. Veiem, per exemple, moltes notícies bibliogràfiques sobre l'església romànica de Santa Maria, d'Agramunt, i absolutament res quan a un conjunt urbà tan interessant com és la plaça del Mercadal, d'aquesta mateixa vila; una plaça tota emporxada, d'arquitectura uniforme, que ha esdevingut clàssica per la seva indubitable elegància, l'origen de la qual coincideix amb l'aparició del Romanticisme a les terres lleidatanes.

Sabem que, mentres a Lleida a les darreries del regnat de Ferran VII, un enginyer militar, anomenat Marià Foncillas, dissenyava els jardins que més endavant donarien peu a l'actual Rambla de Ferran —en honor del monarca esmentat—, l'Ajuntament d'Agramunt aconseguia del «Real Supremo Consejo de Castilla», autorització, per a construir una nova plaça sobre l'antic Mercadal de la vila; sota els plànols originals que haurien de seguir-se fidelment en l'edificació de porxos i façanes.

La plaça sorgí a poc a poc. Els mestres de cases no s'apartaven de les normes establertes. El país passà d'un règim absolutista a un altre de caire liberal acompanyat d'una guerra civil de set anys que retardà l'acompliment del projecte i, fins i tot, el desgavell polític que comportà canvis de personal i idees; ocasionalment la desaparició dels papèrs que legalitzaven aquell pla urbanístic.

La nova diputació de Lleida, instal·lada l'any 1836, havia pres cura de la vida política i administrativa dels municipis de la Província creada uns mesos abans. Posteriorment, el Concell Provincial, creat a primers del 1845, obeint un criteri moderat i conservador, es cregué continuador de moltes iniciatives que la passió bèl·lica anterior havia deixat de banda. L'urbanització de la plaça del Mercadal se'n sentí afectada.

A mitjans de segle, alguns propietaris, particularment el veí senyor Valeri Armengol, negligint l'antic pla ferrandí, volgueren edificar d'acord amb el gust que aleshores privava. L'esmentat propietari encarregà un projecte de casa a l'arquitecte de Lleida, senyor Pere Casals, persona de molt prestigi llavors. I començà la construcció del nou edifici sense porxo i d'una arquitectura gens escaient amb la resta de la plaça. Llavors, l'ajuntament d'Agramunt mogué un expedient que adreçà al Consell Provincial.

El Concell l'examinava el 21 de desembre de 1847 i demanà el dictamen d'un arquitecte lleidatà encara més cèlebre que l'abans esmentat. Ens referim al senyor Agapit Lamarca, l'últim representant del neoclacissisme a la capital de la Província, i autor de la façana d'aquest estil del palau de la Paheria de Lleida.

Arquitecte i concellers provincials donaren, amb reserves, la raó a l'Ajuntament d'Agramunt, que no volia que s'edifiqués cap casa a la plaça del Mercadal al marge del vell projecte, per més que d'aquest ja no en quedava ni una mala còpia. No hi hagué cap altra opció; que el senyor Lamarca refés els plànols i que tothom que volgués edificar allí no se n'hauria d'apartar gens ni mica del model restaurat. Els edificis a construir, «se ordenaba que fuese de solidez y de buen gusto, observasen la mayor armonía posible con las ya construidas».

Quan a l'obra del senyor Armengol, «tendría que arreglarse, desde luego, en la construcción de su nueva casa sin indemnización alguna, puesto que no aparece haber obtenido del Ayuntamiento formal permiso para construirla con arreglo al diseño proyectado por D. Pedro Casals».

També el Concell acordà que les dietes i despeses fetes per l'arquitecte senyor Lamarca anessin a càrrec de l'Ajuntament d'Agramunt, ja que fou aquesta corporació, «quien pidió los reconocimientos, por haber dado causa a la formación del expediente y por la falta de formalidad con que procedió en este asunto», en no impedir l'obra des de bell començament. No obstant, es reconegué a Valeri Armengol el dret de reclamar en judici administratiu-contenciós; tot cas que se sentís perjudicat.

PUNTS DE VISTA

Anar a Barcelona

En el nostre país, anar a Barcelona és un mite molt vell i és practicat des de fa molts anys. Qui més qui menys, tots concixem algun senyor que va molt sovint a Barcelona, encara que el seu negoci no sigui pas molt important. Sol anar-hi amb una cartera de pell sota el braç, suficientment grossa com per a fer-hi cabre un respall de les dents i una truita empresonada entre dues llesques de pa. Si el trobeu a Barcelona i hi teniu l'amistat suficient, us deixarà parats amb els seus coneixements que té de la capital. Coneix el lloc on podeu trobar la «paella» més cara; us pot informar del lloc on trobareu entrades pel futbol o pels

«toros»; coneix la manera d'aconseguir un taxi quan no se'n veu cap enlloc. Està clar, no el podreu acompanyar gaire estona per què diu que té molta feina, i us deixarà preguntant-vos: —T'entornes avui? I sense donar-vos temps de contestar, afegirà: «Jo no puc tornar fins demà. Encara no he acabat la feina.» La feina principal d'aquest senyor sol consistir en no perdre's cap estrena de teatre o de revista, i us dirà que ja ha vist la pel·lícula que faran diumenge al poble. És una veritable llàstima, però, que a aquest senyor, amb tante feina, no li marxin massa bé els negocis.

Però en l'augment de la volumetria de Barcelona hi intervé un altre factor: l'ideal d'anar a viure a Barcelona. Aquest ideal és compartit no solament per tots els pobres de la Península, sinó per totes les classes socials del principat. En l'àrea europea, com més pobres viuen en les ciutats, més pocs rics és possible de trobar-hi, perquè els rics viuen generalment al camp. Ací, però, passa al revés: tothom aspira a viure a Barcelona, rics, pobres i mitjans o menestrals. Aquest èxode sobre Barcelona té, és clar, unes causes. Quan les aspiracions d'una família han consistit en dedicar els fills a les professions liberals, Barcelona els ha ofert —almenys en aparença— un camp molt dilatat. Quan el desideratium imperant en el moment ha estat donar als fills una carrera, la capital els obre la porta de totes les possibilitats. Per altra part, les aglomeracions voluminoses, les ciutats grans, donen a la gent la idea que la intel·ligència humana depèn del lloc on hom viu, que hi han unes intel·ligències de poble i unes intel·ligències de capital. I com que tothom, avui, vol ésser intel·ligent, no hi ha ningú que no vulgui tenir una intel·ligència de capital. Si això són fantasies, hem d'admetre que només la fantasia té eficàcia.

És possible, encara, que en l'atracció que ofereix Barcelona, les senyores hi hagin jugat un paper molt important, perquè per elles Barcelona és un autèntic paradís terrenal. Així com els homes hi solen tenir un mal humor persistent i continuat, elles hi maduren d'una manera perfecta perquè hi viuen en el seu propi element, hi viuen en permanent felicitat. Barcelona és una ciutat de gran sensibilitat econòmica, i les ciutats que posseeixen aquesta sensibilitat han estat sempre més envejades. Barcelona té uns dies animats i complexos; és una ciutat matinerà, viva, nerviosa. Gairebé tot el que hi passa d'importantes produeix de nou a una. És la part del dia en què la ciutat pot veure com es posen a volar les pessetes i com un nombre indeterminat de barcelonins es posen a córrer per atrapar-les i fer-se-les seves. És l'hora de l'emoció per la destresa, és l'hora de veure qui n'arreglarà més.

Antoni Pagés

PAM I PET

1 - Introducció a una teoria

Per Guillem Viladot

Fa temps que em balla pel cap una teoria. De fet m'hi balla des d'un sopar a l'Autostrada de la Sereníssima, concretament a la meitat del tros que va de Verona a Venècia. Aquella nit veneta fou propícia a totes les digestions i a tots els somnis. Afedelisto!

Qui més qui menys, té ganes, en morir, de deixar una teoria als seus hereus i amics. Crec que arribar a l'altre món sense una teoria pròpia, és morir sense pena ni glòria. Jo, encara que ara com ara em trobo bé i, per tant res no assenyala que em pugui morir, m'apresso a estructurar la meua teoria, si més no per allò que feina feta no fa destorb.

A la meua teoria l'he batejada amb el nom, un xic tartarinesc, de «L'home de segona mà». Però si ho preferiu podeu dir-ne «L'home de primera mà». Els homes d'aquest món es poden classificar de moltes maneres. Per exemple: en alts i baixos; en cretins i lúcids; en residents a capitals de província i en residents en poblets; en pobres i miserables; en feixistes i progressistes; en llatins angle-saxons; en gent que tira la pedra i amaga la mà i en gent que ensenya la mà i amaga la pedra; en gent lliure i en gent incapaç d'aixecar el dit petit sense conèixer l'opinió oficial; en gent de blà-blà-blà, i en gent d'etc.-etc.-etc.

Doncs bé, jo m'he entretingut a classificar els homes en dos grans grups. Un, inclou els homes de primera mà; l'altre, els de segona. Aquests dos grans grups queden establerts així segons —com veurem més endavant— moltes maneres d'entendre la vida. És més: mireu la vida com vulgueu sempre trobareu un home de segona i un home de primera mà. És clar que també n'hi ha de tercera, però d'aquests val més no parlar-ne

Per tant, jo no he fet res més que establir un principi general ideat per a explicar un ordre de fets. Ara bé, el meu coneixement especulatiu sobre la matèria pot ser coix o bori i, per tant, la meua teoria pot esdevenir falsa, com la teoria del cromosomes que fins ara era admesa arreu del món. Em sabia molt de greu de fallar, ho podeu ben creure. Perquè aleshores, els meus hereus què heretarien? Però si el món s'hi pensés massa cada vegada que planifica una teoria, acabaria deixant-ho córrer. Perquè les coses, si hom se les mira massa bé, s'acaba veient que o tenen un all o tenen una seba.

ALBUM

NAVIDAD

«Per Nadal al sol, per Pasqua al foc.» De ser cierto este refrán tendremos que cantar las «Caramelles» con bufanda, porque durante las Navidades hemos disfrutado de un tiempo muy bonancible.

Los establecimientos comerciales adornados y las iluminaciones callejeras, junto con los «pessebres» públicos y privados, han dado su nota de color a estas Fiestas, siempre tan simpáticas y emotivas. Los actos religiosos fueron muy solemnes y concurridos.

TODO POR LOS NIÑOS

A estas alturas suponemos que todos los agramuntenses están enterados de que en la Avda. M. Jolonch una empresa particular va a construir un cine dedicado, exclusivamente, al público infantil. Quienes dicen estar enterados del proyecto, empiezan y no acaban contando las excelencias de las futuras instalaciones.

Tal vez no sea tan conocida la noticia de que en el cine Avenida, actualmente en reconstrucción, habrá, según nos cuentan, un espacio aparte destinado a la gente menuda, principalmente para los hijos de los espectadores mayores.

ESTREPITOSO FRACASO

La noche de Navidad, la Sociedad Cultural Recreativa Casino Agramuntés nos ofreció un espectáculo de variedades de calidad artística prácticamente nula. De los espectadores, unos se fastidiaron soberanamente, mientras otros lo tomaban a chacota y manifestaban sus protestas de un modo incorrecto y ruidoso.

El escándalo no adquirió mayores proporciones gracias, en parte, al buen sentido de quienes recomendaron moderación. Cuando los «artistas» hicieron mutis sin ni siquiera despedirse del respetable, todo el mundo lanzó un suspiro de alivio.

En resumen, lo que aquella noche sucedió en el escenario y en la platea fue algo muy lamentable, impropio de la Navidad y de una Sociedad que se titula Cultural.

CONTRASTES

Todo es convencional y hasta cierto punto caprichoso, pero nos gusta poner hitos al tiempo y decir: aquí termina el 1965 y comienza el 1966.

En Agramunt, como en todas partes, el traspaso de uno a otro año, ofreció variados contrastes. Unos disfrutaron de lo lindo asistiendo al baile de «reveillon» organizado por el Casino Agramuntés; comieron las clásicas uvas y, al son de dos excelentes orquestas, bailaron hasta muy entrada la madrugada.

Otros —cada año en mayor número— tuvieron el buen gusto y el valor de acudir al Templo Parroquial, donde tras un rato de oración colectiva se celebró, por primera vez en nuestra Parroquia, una Misa de medianoche.

Y un tercer grupo de agramuntenses, sin duda el más numeroso, hizo la vida normal, se acostó a la hora acostumbrada y para saludar al Año Nuevo esperó las primeras horas de la mañana, cuando el aire es sutil y transparente y el silencio que envuelve a nuestra Villa invita a las confidencias y a la reflexión.

FERIA

Durante los días 4 y 5 de diciembre se celebró la tradicional feria de invierno, de acuerdo con el moderno estilo iniciado el pasado año.

A lo largo de las calles Guimerá, Plaza del Pozo y primer tramo de la Avda. M. Jolonch, vimos expuestos maquinaria agrícola, productos para la ganadería, automóviles, electrodomésticos y materiales para la construcción. Fue muy visitada.

OBSEQUIOS

En Agramunt tenemos muchas cosas, incluso guardia urbano. A este señor, como a cualquier otro hijo de vecino, pueden discutirle muchas cosas, pero no la buena voluntad con que intenta regular el tráfico rodado y zapateril en los puntos neurálgicos de la población.

Bien lo han comprendido así los automovilistas que durante estas Fiestas le han ofrecido variados obsequios en su puesto de trabajo.

SANCIONES

Ya que hablamos de tráfico, no hace muchos días que la Policía de idem echó un vistazo en la Avda. M. Jolonch, que, como todos sabemos, es una carretera del Estado. Y no encontró muy correcto que en ciertos tramos los vehículos aparcados dificulten no sólo el paso por las aceras, sino también por la carretera. Lo lamentable del caso es que impusieron alguna multa; lamentable, claro, para el que la tuvo que pagar.

RESTAURACION

Oficiosamente nos han informado que las obras de restauración de nuestro Templo Parroquial, con cargo al presupuesto aprobado hace ya mucho tiempo, empezarán a la salida del invierno.

SUCESOS

El día 16 de diciembre, a primeras horas de la tarde, en la entrada de la población por la parte de Cervera, una motocicleta se precipitó sobre un turismo. Afortunadamente el posterior «aterrizaje» en la carretera de los dos ocupantes de la moto, vecinos de Puigvert de Agramunt, no tuvo graves consecuencias.

El piso resbaladizo, debido a la lluvia, fue sin duda una de las causas del accidente.

XIC

Los buenos propósitos

Generalmente, un nuevo año es una explícita invitación a que formulemos toda una serie de propósitos que impliquen, en muchos casos, un verdadero cambio de vida. La renovación del calendario parece que nos impulsa a una revisión a fondo de la existencia, como si esos balances que se hacen anualmente impusieran también la formulación de un nuevo presupuesto moral de hábitos y hasta de la más menuda economía doméstica. «Año nuevo, vida nueva», nos decimos con un cierto convencimiento de que es posible lograrlo con la facilidad con que se cambian los muebles de sitio en una casa.

Y por lo pronto, ya es bueno que hagamos un inventario de lo que constituye nuestro sistema de vida. Porque resulta que metidos en el puro afán de vivir, acosados por las sugerencias que tiene la existencia, apenas nos damos cuenta del «cómo» y el «por qué» de muchas cosas. Se me dirá que lo importante, dada la brevedad del humano vivir, es marchar hacia adelante, aprovechar las coyunturas, atemperarse a las circunstancias. Sin embargo —y sin llegar a un examen trascendental— hace falta que nos veamos como protagonistas de ese andar, desligándonos por unos instantes del imprescindible subjetivismo. Y es entonces, después de esa confrontación, de este examen, cuando nacen los firmes propósitos que se amparan tiernos y palpitantes bajo las mantillas del año nuevo.

Por ser propósitos, en los que debe entrar no sólo la razón de nuestra propia conveniencia, sino la de una serie de valores que parecen levantarse como las mismas copas de champagne en este inicio del año (del cual llevamos transcurridos pocos días), lo que proyectamos es generalmente noble, recto y limpio. Se trata tanto de hacer unas cuantas cosas que no hicimos en el pasado, como de no hacer otras que desgraciadamente prodigamos anteriormente. Y de todo ese conjunto de acciones y abstenciones va saliendo un recién nacido, que se nos presenta con la ilusión de quien tiene la vida por delante y no ha de avergonzarse de nada de lo que hizo. Este niño es, ni más ni menos, que el pequeño 1966, en el que nos vemos nosotros simbolizados.

Y los propósitos, que como decimos tienen una diversidad en cada caso, componen el esquema ideal de cada hombre nuevo —aquél sin duda que quería Nietzsche—, que ha hecho su balance y ha formulado a sí mismo su presupuesto moral y social para este nuevo año. Cabe pensar, que de conseguir que todos los propósitos se cumplieran en cada caso, podríamos esperar una especie de Arcadia feliz, suma de todas esas individuales felicidades. Con todos los buenos propósitos se levantaría, sin duda alguna, ese paraíso humano que forma parte de las viejas y las nuevas utopías. Pero...

El más simple de esos cambios que representan una total transformación de un hábito pertinaz, encalla la mayor parte de las veces en la rutina a lo largo de la vida. Me acuerdo que un amigo me decía una noche de diciembre: «En enero pienso higienizar mi vida. Ya estoy entrando en años y no hay que hacer tonterías. Me acostaré temprano y me levantaré a las siete de la mañana. Daré un paseo antes de ir al trabajo; esto es muy sano».

Efectivamente, creo que hizo una excepción el día 1, por eso de que era festivo. El día 2 se lanzó de la cama a las siete y media y se asomó al balcón para comprobar que estaba todavía algo oscuro. «Esto de madrugar, se dijo, es cosa de la primavera. Entonces será la ocasión». Y el hombre sigue su misma existencia de noctámbulo; se levanta a las diez y llega a la oficina cuando puede.

La pequeña anécdota nos da una idea de la escasa vida que tienen estos propósitos que se formulan cuando el año empieza; y lo pronto que envejecen estos proyectos que nos hacen con tanta frivolidad, en unas horas demasiado alegres. Pero mientras el mundo siga así habrá millones de seres que estarán dispuestos a cambiar de vida, por eso de «Año nuevo, vida nueva».

Ramón CORTES ORIOL

Snack - Bar Restaurant

Blanc i Negre

Pas de la Casa

ANDORRA

Si compara,
elegirá

CHOCOLATES *Viladés*

RECASENS

Això de la *cuesta de enero* ja comença a fer una mica de gràcia. Avui les costes duren tot l'any i, referent als preus, cada dia són més pronunciatades. Concretament en carns i peixos, si nos fos que els productes congelats obren una escletxa a l'esperança, a la curta o a la llarga hauriem d'acabar vegetarians.

Precisament en el congelats volem centrar el nostre comentari: El lluç ja fa dies que té carta de naturalesa i darrerament en alguns establiments de la Vila s'ofereixen al públic carn de vedella, peixos variats, fruites i verdures, tot com un terrós de gel, ben empaquetat i a uns preus, si no barats, ben assequibles.

L'abundància d'articles congelats o refrigerats —el nom no fa la cosa— demostra una vegada més l'evolució social i econòmica que estem experimentant. Des d'un sistema patriarcal, disfrutant del que teniem a casa o es produïa a la comarca, ens apropem al règim de vida de les concentracions urbanes dels països industrialitzats. L'adaptació no sempre és fàcil. Els homes —més pràctics— ho acostumem a trobar tot bò. En canvi, algunes mestresses, ignorant que la indústria del fred té més pervindre que un cantant de moda, trobem mil motius per a denigrar aquest sistema de conservació d'aliments. Motius que tenen el seu origen en una arrelada rutina o en un concepte de la qualitat directament relacionat amb el preu.

No anem a discutir si tot això està bé o està malament, ni si afavoreix o no a la salut. En tenim prou en saber que és una realitat que no podem eludir. La societat marxa per aquest camí i és inútil anar contra corrent.

El menjar peix que belluga o carn d'un bestiola acabada de sacrificar, és —exceptuant el pollastre— un luxe que comença a resultar car. Com ho és, posem per cas, el tenir minyona o afeitar-se per mans de barber.

¿Com ho fariem sense les maquinetes elèctriques ara que, amb la darrera pujada de preus, els barbers, si tinguessin feina seguida, guanyarien més que els paletes? Que ja és dir!

ISET.

Movimiento Demográfico

(Mes de Diciembre 1965)

NACIMIENTOS:

Josefa Esteban Garcia	día 8
Jorge Rosell Comabella	día 4
Juan-Diego Artero Garcia	día 16
Antonio Fernández González	día 22
M.ª Teresa Bertrán Puigpinós	día 25

MATRIMONIOS:

Juan Antonio Torres Jerez y Matilde Ginés Torá	día 21
Mateo Charles Pauls y Rosa Piulats Solé	día 30

DEFUNCIONES:

Trinidad Xandra Muntané	día 16, 77 años
Francisca Caro Guerri	día 18, 44
Josefa Claramunt Banús	día 21, 84

Tapizados de Coches y Muebles
Guarnicionería RECASENS

(Personal especializado)

P. Pozo, 6

Teléfono 76

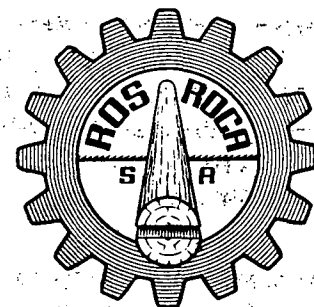
**RAMON SANGRA
TORRES**

Circunvalación, 8
 Teléfono 209
AGRAMUNT

Tramitaciones,
 Automóviles,
 Pasaportes
 y Expedientes
 en general.

**GESTORIA
F E I X A**

Zapatería, 1
AGRAMUNT

**LA INDUSTRIA
DEL REMOLQUE**

AGRAMUNT

Los señores de la Federación se preocupan mucho de la salud de nuestros jugadores y al prolongado descanso «Navideño» nos han propinado prorroga hasta mediados de Enero.

Por contra a los Juveniles les han «arreado» jornada intensiva con mucha excursión incluso a media semana.

Caramba con los «Peques parecen trotamundos, ahora que ellos piano, piano se va lontano.

En nuestro grupo de aficionados se está armando un «bollo» en la cabeza de la clasificación que haría falta matemáticas con ecuaciones varias para adivinar que equipo será campeón.

Aunque se adivina «eso sí» que los nuestros lo tienen muy difícilillo pero no imposible. A por ellos que son muchos.

Nuestros «peques» casi, casi nos cuelgan una de sus travesuras en el campo del Lérida, pues bien se merecieron el empate, que el Sr. del pito se dignó anular, un tanto precioso conseguido por Puig de un tirazo directo de 30 metros.

¿qué no vale, que no vale? caramba que malos modos esto de hacerle un gol al Lérida?

Nada de directos, ni indirectos ni pitos ni flautas.

Que no vale y vasta? firmado Sierra y tijeras y tijerazo que te crió.

Nuestro portero «Peque» el del Barça, Canosa jugó en Lérida de reserva y los entendidos comentaban ¡vaya con el reserval que tío como para el condenaó, si este es el reserva, me quedo con el titular, cuanto vale... diga... diga... oiga... no oigo bien.... gracias.

Los chicos del Amateur con tanto descanso, están que los pelan y tienen un hambre de balón y de contrarios que casi no duermen y esperan al Balaguer y al Artesa como si fuesen el «Maná» prometido por Moisés al pueblo «escogido».

Nuestros «espías en la Federación nos informan que en breve tendrá lugar en cualquier parte un conciliábulo secreto para estudiar la fórmula de

organización de un Torneo Provincial de Primavera que ponga en vilo a la afición y dé nuevas oportunidades de alcanzar títulos a los clubs.

El pasado domingo en Balaguer había una euforia «de miedo» después de su hombrada en el Campo del AEM con su 6-4 no apto para cardíacos, parecían matagigantes con las botas de siete leguas, todo lo daba a entender euforia, risillas, indirectos y pronósticos preparados estaban para merendarse a nuestros «Peques» con tanteo de escándalo y tuvieron que contentarse con un apretado 2-0 y gracias a la poca fortuna de nuestro portero «Peque» el pequeño pero agil Salguero que después de una formidable parada, al lesionarse se coló él y balón dentro de la portería.

Una salva de artillería por nuestros «Peques» se defienden bien, pero no meten goles, pero ya los marcarán ya,,,,, paciencia que es la madre de la ciencia.

Todo es cuestión de tiempo que afición no falta.

Jaime Brils

CONSEJOS DEL AÑO VIEJO

—Hijo mío no te aficiones a esta clase de juguetes, o te pasará como a mí.

El Municipio

¿POR QUÉ EL "CALOR INVISIBLE" ES MEJOR?

Acto de Gamberrismo

En vísperas de las pasadas Navidades, por algún desaprensivo se procedió a destrozarse unos cuantos pinos plantados en el terreno contiguo a los depósitos pocos años ha. No cabe la excusa de que los tales pudieran ser utilizados para adornos de Pesebres, ya que dada frondosidad de los mismos no servían para dichos menesteres, sino que es de apreciar en ello un insaciable afán de destrucción.

Encarecidamente se ruega a los vecinos que puedan conocer a los autores de tales desmanes lo comuniquen a la Alcaldía, para aplicar a éstos las más severas sanciones.

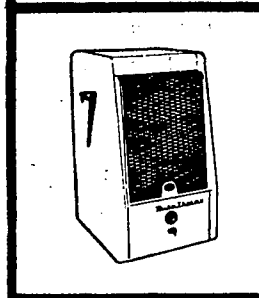
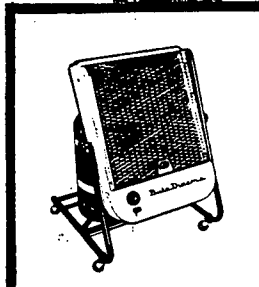
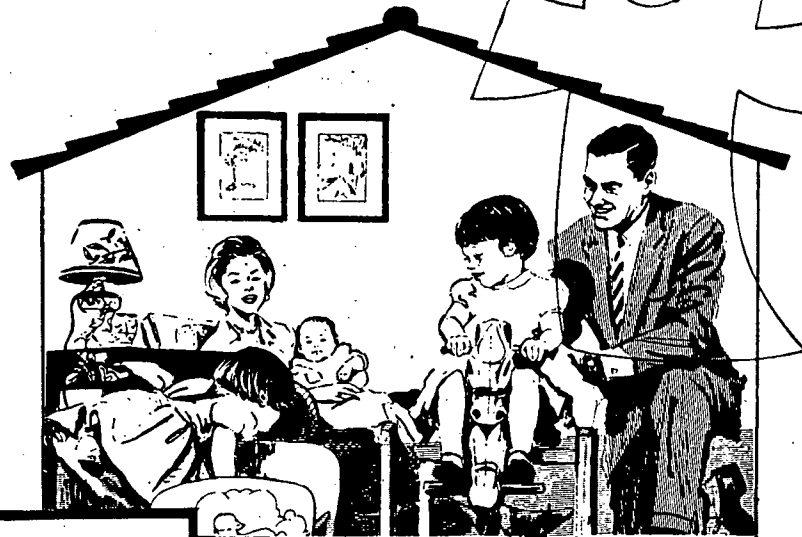
Recogida de basuras

Recientemente se ha adquirido un tractor y remolque con destino al servicio de recogida de basuras, en sustitución del carro que venía utilizándose y el cual resultaba insuficiente para tal cometido.

Se recuerda al vecindario en general, la obligación de depositar la basura en cubos cerrados frente a sus respectivos domicilios o bajarla en el momento preciso, con el fin de facilitar la buena marcha del servicio de referencia.

Empadronamiento

Se está procediendo en este Municipio, al igual que todos los de España, al empadronamiento del vecindario de la población, y a tal fin se encarece a todos los residentes en la localidad cumplan las órdenes dimanadas de la Alcaldía y se personen en la misma al ser requeridos para ello, procurando evitar retrasos que redundarían en perjuicio de dicha labor.

Porque
no produce óxido de carbono
por eso es:

● SANO

Porque se difunde inmediatamente
por eso es:

● RAPIDO

No produce humo ni malos olores
por eso es:

● AGRADABLE

EL "CALOR INVISIBLE" es el calor de las
ESTUFAS

CALEFACTOR A GAS BUTANO CON CATALIZADOR DE
AMIANTO Y PLATINO, CONSERVA EL AIRE PURO SIN
QUEMARLO NI IMPREGNARLO DE GASES NI TUFOS NUCIVOS

SIO

Redacción y Administración
Calle de la Plaza, 1

Suscripción anual:

España 60 ptas. Extranjero 70 ptas.
Número suelto: 6 ptas.

Comunicamos a nuestros suscriptores que a
últimos de este mes procederemos al cobro
de la suscripción para el año 1966.

En Agramunt: DISTRIBUIDAS EN TODO EL MUNDO

FERRETERIA ESCOLA

Guimerá, 3 - Teléfono 98

BOLETIN DE INFORMACION MENSUAL DEL AYUNTAMIENTO DE AGRAMUNT
Depósito Legal: L. 138 - 1964

IMP. Y LIB. MIGUEL PERA - AGRAMUNT